

CDA programma

Gemeenteraadsverkiezingen 2010-2014

<i>Inleiding</i>	<i>1</i>
<i>Deel 1 Wat is kenmerkend voor het CDA</i>	<i>2</i>
<i>Deel 2 Ambities en nieuwe initiatieven</i>	<i>5</i>
<i>Deel 3 Uitwerking per beleidsterrein</i>	<i>12</i>
<i>Deel 4 Nabeschouwing</i>	<i>27</i>

CDA – Wassenaar: Goed voor elkaar!

Verkiezingsprogramma CDA 2010 – 2014

Inleiding

De zin van een verkiezingsprogramma: herkenbaar en aanspreekbaar zijn.

Is het mogelijk een gedetailleerd verkiezingsprogramma te schrijven voor een periode van vier jaar in een zo beweeglijke en onzekere tijd? Kan je een dergelijke periode voldoende overzien? Naar alle waarschijnlijkheid niet. Wat heeft het **CHRISTEN DEMOCRATISCH APPEL** in Wassenaar dan te bieden?

*Waar kiest u eigenlijk voor als u voor het CDA kiest?
Waar is het de CDA-politici in Wassenaar om te doen?*

In dit verkiezingsprogramma maken we duidelijk waarop wij als CDA-Wassenaar voor staan. We geven aan:

- a) Wat kenmerkend is voor een CDA-politicus; (deel 1)
- b) Welke ambities we hebben, welke nieuwe initiatieven we zullen nemen; (deel 2)
- c) Uitwerking per beleidsterrein; (deel 3)
- d) Zijn zulke voornemens ook wat waard? (deel 4)

Het CDA beleid van Wassenaar moet worden gekenmerkt door de waarden gerechtigheid, solidariteit, gespreide verantwoordelijkheid en rentmeesterschap. In dit programma maken wij duidelijk hoe deze waarden in onze optiek werkelijk betekenis krijgen.

Deel 1

Wat is kenmerkend voor de CDA-benadering?

Het CDA ziet mensen niet alleen als individuen, maar als verantwoordelijke leden van een gemeenschap. Natuurlijk is een CDA-politicus geïnteresseerd in individuele mensen en is hij ook voor hen aanspreekbaar, maar wij menen dat een mens pas tot zijn recht komt als lid van een gemeenschap. Dat betekent niet, dat de gemeenschap (of de overheid) alles overheersend is of behoort te zijn. Het betekent, dat mensen niet zonder elkaar kunnen en dat verantwoordelijke mensen dus aandacht en zorg voor elkaar en hun omgeving hebben. Als wij de gemeenschap uit het oog verliezen, gedragen wij ons niet als verantwoordelijke mensen. Die verantwoordelijkheid kunnen we niet overdragen of uitbesteden aan het bedrijfsleven of aan de overheid. Het CDA heeft daarmee een eigen positie tussen socialisme en liberalisme.

CDA bestuurders hechten sterk aan integriteit. De overheid moet betrouwbaarheid uitstralen, kiezers moeten er op kunnen vertrouwen, dat hun gekozenen een doelmatig en degelijk beleid voeren, dat zij hun besluiten toetsen aan programma en overtuiging en het belang van onze samenleving laten voorgaan boven deelbelangen en druk van pressiegroepen. Deze klassieke CDA benadering is nog steeds modern en past uitstekend in de huidige netwerksamenleving. Deze benadering hebben wij vertaald in het volgende appèl:

- verantwoordelijkheid nemen;
- verbindingen creëren;
- vitaliteit versterken;
- verifieerbaar handelen.
- kwalitatief goed dus duurzaam handelen

We lichten deze begrippen hieronder toe:

Verantwoordelijkheid nemen

Mensen hebben mogelijkheden en talenten om binnen een gemeenschap vorm te geven aan het eigen bestaan. Mensen kunnen de verantwoordelijkheid voor het eigen bestaan, voor het eigen gedrag en voor hun bijdrage aan de kwaliteit van het samenleven niet overdragen aan

anderen, ook niet aan de overheid. Als mensen hun mogelijkheden onbenut laten, zich onnodig afhankelijk opstellen, moeten zij daarop aangesproken worden. De overheid zal in dit licht eigen initiatieven ondersteunen en 'uitlokken'. Denk daarbij aan wijkaanpak en vrijwilligerswerk, maar zeker ook aan: het aansporen van mensen om in het eigen onderhoud te voorzien, betaald werk te zoeken en te vinden. Dat mensen ook in het - vaak anonieme - publieke domein verantwoordelijkheid nemen voor de kwaliteit van het samenleven is niet vanzelfsprekend (meer). De politie heeft hier als 'sterke arm' een belangrijke ondersteunende en corrigerende rol. In het publieke domein toont en bestendigt de politie door consequente handhaving de geldende/gewenste gedragsnormen. Ook andere toezichthouders vervullen die rol.

Verbindingen creëren

Wij willen mensen benaderen als leden van een gemeenschap. Het politieke beleid zal gericht moeten zijn op het versterken van de verbinding en de kans op het (kunnen) meedoen. Bij het vergroten van deze kansen, gaat het om zaken als werk, scholing, mee kunnen doen in de buurt, mee kunnen doen in de sport, gebruik kunnen maken van moderne technologische ontwikkelingen etc. De opdracht om verbindingen te creëren betekent dat niemand aan zijn lot mag worden overgelaten. Economische of culturele uitsluiting willen we voorkomen of bestrijden.

Vitaliteit versterken

Een gemeenschap moet zich ontwikkelen. Het goede behouden is belangrijk, maar behoudzucht is riskant. Als een samenleving gezond wil blijven, moet er ruimte zijn voor vernieuwing, gericht op het versterken van de leefbaarheid en een gezond milieu. Krachten die de vitaliteit versterken verdienen ondersteuning. De culturele, economische en landschappelijke kwaliteiten van Wassenaar moeten (verder) onder de aandacht worden gebracht van onze inwoners, potentiële bezoekers, toeristen en van (nieuwe) ondernemers. Duurzame vitaliteit gaat over een goed milieubeleid en een gezond economisch klimaat.

Verifieerbaar handelen

Als je als politicus aanspreekbaar bent, moet je open staan voor (ook kritische) vragen. Het wat en waartoe van voorgenomen beleid moet helder zijn. Voor betrokken burgers moet duidelijk zijn welk probleem

wordt aangepakt, wat het beoogde effect is, wanneer verwacht mag worden dat effect gerealiseerd is en tegen welke kosten.

Als het niet vooraf mogelijk is die vragen te beantwoorden, moet tenminste het te volgen proces duidelijk worden, m.n. wie wanneer over wat een rol speelt in de besluitvorming. Dat zouden we procesmatige verifieerbaarheid kunnen noemen. Naar mate dat proces voor alle betrokkenen helder is, neemt de kans op betrokkenheid en op een bevredigende afloop toe. Verifieerbaarheid werkt dan als mogelijkheid om verbinding te creëren.

Kwalitatief dus duurzaam handelen

Als voorbeeld kan de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) dienen. De diensten in het kader van de WMO moeten kwalitatief en kwantitatief minstens gelijkwaardig zijn aan de voordien geleverde diensten, zo niet beter. Keuzes moeten niet alleen op lage kosten worden gebaseerd. Indien nodig wordt hiervoor extra geld vrijgemaakt.

Een ander voorbeeld; Het CDA streeft vanuit zijn principe van goed rentmeesterschap naar duurzaamheid. Het CDA wenst dan ook veel ruimte voor milieuvriendelijk en energiebewust beleid. Daarmee wordt voortgeborduurd op initiatieven die binnen onze gemeente als Millenniumgemeente al zijn ingezet of gerealiseerd; daarbij gaat het bijvoorbeeld ook om het stimuleren van zonne-energie en milieuvriendelijk en duurzaam bouwen. In overleg met de waterbeheerders wordt duurzaamheid ook op het gebied van het water nagestreefd. Ontkoppeling van hemel- en afvalwater, een kosteneffectieve afvalwaterbeheersing en een adequaat peilbeheer zijn hierbij voorbeelden.

CDA-politici willen, zoals eerder genoemd, in hun gedrag tonen dat het hen gaat om:

- verantwoordelijkheid nemen;
- verbindingen creëren;
- vitaliteit versterken;
- verifieerbaar handelen.
- kwalitatief dus duurzaam handelen

Daar zijn ze - voor u – zeker op aanspreekbaar! Doe dat ook!

Deel 2

Ambities van het CDA Wassenaar

Demografische ontwikkelingen

Het is goed even de demografische gegevens op een rijtje te zetten. Het aantal inwoners was begin mei 2009: 25.765 (2005 : 25.530)

<i>Categorie</i>	<i>Aantal inwoners</i>	<i>Percentage</i>
0-19 jaar	(6.255) / 6339	(24,5 %) / 24,6 %
20-65 jaar	(13.863) / 13767	(54,3%) / 53,4 %
65+	(5.412) / 5657	(21,2%) / 22,0 %
Totaal	(25.530) / 25765	100%
<i>waarvan buitenlandse dorpsgenoten</i>	<i>(3.300) / 3752</i>	<i>(13.0%) / 14,6 %</i>

Het aantal ouderen boven 65 is geleidelijk gegroeid (was in 1990 18,5% in 2005 21,2% en is nu 22%) Volgens de laatste demografische gegevens neemt het aandeel ouderen iets verder toe, hun gemiddelde leeftijd neemt zeker toe. Het totaal aantal inwoners is stabiel tot licht stijgend t.o.v 2005. Het aantal buitenlandse dorpsgenoten neemt nog steeds toe. Hoe dat zich gaat ontwikkelen tijdens of na de wereldwijde crisis is nog niet duidelijk. Conclusie: Wassenaar moet rekening houden met het relatief groot aantal ouderen en met het aantal buitenlanders als het gaat om de aard en het niveau van voorzieningen en om sociale aspecten. Tegelijk moet men constateren, dat voor een evenwichtige opbouw van ons dorp er ruimte moet blijven voor jonge gezinnen. Wassenaar moet niet alleen een dorp zijn van opa's en oma's, maar ook van kleinkinderen.

Vergrijzing

In de komende jaren zal het aantal ouderen langzaam stijgen naar 25% van de totale bevolking. Nagegaan moet worden of de huidige voorzieningen adequaat zijn en blijven voor een kwart van onze inwoners. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de uitvoering van de WMO. Ook dient nagedacht te worden aan de effecten van de vergrijzing op het vrijwilligerswerk en in het bijzonder op de mantelzorg.

Expats

Bijna 15% van onze inwoners kan gerekend worden tot de expats. Er dient beleid ontwikkeld te worden om deze inwoners te betrekken bij de sociaal / maatschappelijke omgeving. Binnen het primair proces moet zowel schriftelijk als mondeling uitstekend gecommuniceerd kunnen worden in het Engels. Het inrichten van een expat-desk kan daarin ondersteunen. Het bestaande informatiepunt van het bedrijfsleven dient ook benut te worden voor overheidsinformatie.

Fellow villagers from other countries account for about 15% of our population; they deserve special attention. They have a right to count on our solidarity. Mostly, it costs them a lot of time to adapt to local circumstances. Access to information is therefore of major importance to them. Apart from the English version of the website of the municipality, it should be considered to add telephone numbers to circular letters etc. where one can get explanation in English. Letters and information from the municipality should state clearly the subject concerned. Activities meant to stimulate integration should be supported by the municipality

Integratie en participatie

Het CDA Wassenaar vindt het belangrijk dat alle inwoners zich in Wassenaar thuis voelen en kunnen weten dat ieder medeverantwoordelijk is op de plaats waar hij/zij woont, werkt en recreëert. De gemeente moet meer in algemene zin faciliteiten bieden. Mensen in verdrukking (bijvoorbeeld mensen met een erkende vluchtelingenstatus of nog in procedure daarvoor) mogen rekenen op solidariteit van de gemeenschap en verwachten dat de gemeente hen ondersteunt. Het CDA zal in deze zin zijn bijdrage leveren aan nieuwe taken van de gemeente, zoals het uitvoeren van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Veiligheid

De burger moet zich veilig kunnen voelen in zijn huis, in het verkeer of waar ook in Wassenaar. Natuurlijk hebben het gemeentebestuur en de politie hierbij een cruciale rol. Maar daar mag het niet bij blijven. Het CDA vindt dat ieder medeverantwoordelijk is om de veiligheid te

verhogen: de inwoners zelf, de buurtverenigingen, de scholen, de ondernemers. Dat versterkt ook de solidariteit van de gemeenschap en de saamhorigheid van de burgers. Regels moeten worden nageleefd. Controle hierop is nodig en vergroot ook het vertrouwen van de burger in de overheid.

Verkeersproblematiek

Het grote probleem, dat alle Wassenaarders zwaar op de maag ligt, is het verkeer dat zich dagelijks door Wassenaar perst. Een terugkerend verkeersinfarct op de N44, onaanvaardbaar toegenomen sluipverkeer door Wassenaarse woonwijken, overlast, fijnstof, afnemende verkeersveiligheid. Daarbij dreigt een verdere verergering van de situatie door bebouwing van het voormalig Marinevliegveld Valkenburg en uitbreiding van de woningbouw in Duin- en Bollenstreek aan de noordkant van onze gemeente, en verdere vergroting van de druk aan de zuidkant door de Amerikaanse Ambassade, het automuseum en het groeiende belang van internationale juridische instanties in Den Haag. Het grootste knelpunt is, dat Wassenaar dit probleem nooit zelf kan oplossen. Natuurlijk kan en moet de gemeente heel veel zelf doen, maar voor een structurele oplossing is kunnen we niet zonder de medewerking (en medefinanciering) van de omliggende gemeenten, de provincie en het rijk.

Tegelijkertijd erkent het CDA, dat de inwoners van Wassenaar ook zelf gebruikers van de weg zijn. Het eigen autogebruik draagt bij aan verkeershinder in Wassenaar en omliggende gemeenten. Het beleid moet daarom ook gericht zijn op het stimuleren van alternatieven voor het gebruik van de auto zoals de fiets en het openbaar vervoer.

Naast de maatregelen die de gemeente zelf kan nemen, is het noodzakelijk om op alle niveaus zoveel mogelijk invloed uit te oefenen, partners met min of meer gelijke belangen zoeken, strategisch en zoveel mogelijk als eenheid met andere Wassenaarse partijen onze belangen verdedigen. We kunnen er immers niet omheen dat Valkenburg vrijwel geheel in de gemeente Katwijk ligt, dat de N44 een Rijksweg is, dat we de Provincie nodig hebben voor de verbreding van de Tjalmaweg en dat de Rijksoverheid de instantie is die een adequate verbinding tussen de A44 en de A4 (de Rijnlandroute) zou moeten realiseren.

Ruimtelijke ordening

De inrichting van de publieke ruimte raakt ons allen. Bovendien zijn maatregelen op het gebied van ruimtelijke ordening vaak onomkeerbaar. Daarom is zorgvuldigheid geboden. Het CDA wil hier een duidelijke kwaliteitsslag maken en evenwicht zoeken tussen het behoud van karakteristieke elementen, behoefte aan wonen, economische, culturele en ecologische functies. Het is een belangrijk instrument om de leefbaarheid te bevorderen.

Verstopte woningmarkt

Iedereen heeft recht op een passend huis in een goed woonklimaat. Binnen de grenzen van onze gemeente zijn de mogelijkheden echter beperkt, zodat keuzes gemaakt moeten worden. Om jong en oud, gezinnen en alleenstaanden te kunnen huisvesten vindt het CDA doorstroming van belang om de beperkte ruimte zo eerlijk mogelijk te benutten. Voor een goed woonklimaat moet de kwaliteit van zowel de bebouwde als de natuurlijke omgeving van Wassenaar behouden blijven of worden verbeterd in overeenstemming met onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor milieu en voor historische panden en plaatsen. Ruimte moet er naast wonen ook zijn voor bedrijvigheid, werkgelegenheid en recreatie.

We moeten onderkennen dat het niet mogelijk zal zijn een ieder die in Wassenaar wil wonen ook te huisvesten. Binnen de beperkte mogelijkheden voor woningbouw zal gezorgd worden voor een behoorlijk aandeel van minimaal 30% sociale woningbouw. De woonvisie zoals in 2009 door onze wethouder is voorgelegd aan de Raad dient als uitgangspunt voor de komende raadsperiode. Aan onze verplichtingen t.o.v. Rijk en Provincie en Stadsgewest betreffende wonen zullen wij voldoen.

Onderwijs

Het streven naar goed onderwijs is een van de meest praktische vertalingen van de noodzakelijke solidariteit tussen generaties, zoals dat past in het christendemocratische gedachtegoed. Het onderwijs dient breed toegankelijk te zijn voor iedereen. Het CDA maakt zich sterk voor behoud van het bijzonder onderwijs en een vergroting van betrokkenheid van ouders bij de scholen. Daarbij is de gemeente met name verantwoordelijk voor een goede huisvesting van het onderwijs. Wassenaar moet optimaal gebruik maken van de extra rijks gelden om scholen schoner en veiliger te maken.

Participatie burgers

Een sterke overheid neemt duidelijke en goed afgewogen besluiten. Daarom willen wij vooraf weten wat er speelt onder onze inwoners. Ook willen we gebruik maken van hun kennis en ideeën over de gemeente en de zaken die hier spelen. We gaan door met het actief en op verschillende manieren betrekken van inwoners bij het ontwikkelen en vertalen van beleid en het nemen van grote beslissingen. Dit geldt voor individuele burgers, maar ook voor maatschappelijke en andere organisaties.

Cultuurparticipatie

Ondanks de nabijheid van steden met cultureel belang, weet Wassenaar een eigen plaats in te nemen, waar we zuinig op willen zijn. Een oude dorpskern, landschappelijke waarden en architectonische bijzonderheden, o.m. onder de landgoederen, het Raadhuis, en daarnaast activiteiten als concerten, tentoonstellingen, theatervoorstellingen e.d. Om toekomstgericht bezig te zijn moet kunst ook een plaats hebben in het onderwijs.

Invloed landelijke politiek

De nationale overheid heeft op verschillende terreinen een decentralisatie ingezet. Dat geldt naast de WMO ook voor zaken als archeologiebeleid. Steeds meer taken verschuiven daarmee naar de gemeenten. Ook bij andere zaken dan handhaving kan niet alleen naar de centrale overheid gekeken worden.

Bij deze ontwikkeling komt het feit, dat de economische recessie ook zijn weerslag zal hebben op de gemeentefinanciën. Aangekondigd is, dat de bezuinigingen, nodig om nationale crisismaatregelen te financieren, deels opgebracht moeten worden door provincies en gemeenten. Dit dwingt ons te beraden op de prioriteiten binnen het gemeentelijk beleid.

Organisatieontwikkeling

Het gemeentebestuur dient voor burgers, bedrijven en instellingen een goed leefklimaat te scheppen. Daarbij staan de burgers op de eerste plaats. Zij moeten zich betrokken weten bij het maken en uitvoeren van beleid op terreinen die hen raken. Dat begint met een heldere en klantvriendelijke informatieverstrekking door ambtenaren. Om optimaal

te kunnen werken mag de gemeente voor haar eigen organisatie alleen uitgaven doen die noodzakelijk zijn voor een efficiënte bedrijfsvoering. De gemeente streeft een samenwerkingsgerichte werkwijze na en maakt optimaal gebruik van kennis en kunde van aan haar verbonden partijen zoals onderwijsinstellingen, woningbouwcoöperaties, gemeenschappelijke regelingen

Gemeentebestuurders

Het college brengt jaarlijks verslag uit hoe het de samenlevingsgerichte werkwijze van de gemeente heeft vergroot. De CDA-wethouders zijn voor burgers gemakkelijk te bereiken. Alle wethouders en raadscommissies trekken regelmatig de wijken in voor een burgervergadering waarin ze met de bewoners praten over alles wat de burgers bezighoudt

Intergemeentelijke samenwerking

Wassenaar wil binnen Haaglanden een sterke en betrouwbare partner zijn. De gemeente Wassenaar stelt zich actief op voor meer samenwerking met andere overheden, waarbij dit niet ten koste mag gaan van de democratische controle. Zo kan bijvoorbeeld samenwerking binnen Haaglanden op het gebied van vergunningverlening voordelen opleveren bij doelmatigheid en kostenbesparing.

Geen gemeentelijke herindeling

Wassenaar blijft een zelfstandige gemeente. Vanuit die positie willen we komende jaren werken aan een versterking van de samenwerking met de gemeente Voorschoten, zowel beleidsmatig als ten aanzien van de bedrijfsvoering. Daarbij gaat het zowel om een gezamenlijke inspanning voor het behoud van de groene buffer (het Pact van Duivenvoorde) als om een efficiënte bedrijfsvoering door samen te werken bij bijvoorbeeld ICT-projecten, P&O-beleid, belastinginning etc. Ook met de andere buurgemeenten, zoals Katwijk en Den Haag, kunnen de banden versterkt worden.

Interbestuurlijke verhoudingen

In de gemeentepolitiek is enige competitie tussen democratische partijen onvermijdelijk. Het CDA zal daarbij een zakelijke en integere benadering kiezen. Zorgvuldigheid in de publiciteit en respect voor de medemens zijn daarbij uitgangspunten. Onze benadering wordt niet alleen ingegeven door onze overtuiging, maar ook door het besef, dat de verhoudingen tussen partijen het bestuur kunnen maken en breken, met name wanneer bestuurlijke compromissen onvermijdelijk zijn.

Het CDA heeft op vele bestuurlijke niveaus verantwoordelijkheden dit soms in tegenstelling tot andere partijen binnen de raad. Dit geeft bijzondere bestuurlijke verantwoordelijkheden maar dat betekent niet dat wij als lokale CDA bestuurders geen eigen standpunten in kunnen nemen welke soms in tegenspraak zijn met CDA collega's in andere bestuurslagen.

Financieel-economische problematiek

In overeenstemming met de kabinetsplannen dient vanaf 2011 het financieringstekort van de overheid verminderd te worden. In 2010 en zo mogelijk rond de verkiezingen moet nagedacht worden over het stellen van prioriteiten in de gemeentelijke begroting. Het lijkt immers onvermijdelijk, dat de plannen van de centrale overheid als gevolg van de crisismaatregelen ook de gemeentelijke financiën onder druk zullen zetten. De zogenaamde `kaasschaafmethode` is vaak noch uitvoerbaar noch wenselijk.

Om toch, zoals wettelijk vereist jaarlijks een sluitende begroting te presenteren, zullen voor de komende jaren structurele maatregelen getroffen moeten worden die erop gericht zijn:

- a. de gemeente zich veel meer bezig te laten houden met haar core-business; waardoor scherpere prioriteiten gesteld dienen te worden
- b. de inkomsten van de gemeente te laten stijgen en/of in combinatie de uitgaven te laten dalen
- c. de Algemene Reserve van de gemeente zoveel mogelijk in tact te laten.
- d. de realisatie van taakstellende bezuinigingen zoals verwerkt in de programmabegroting 2010 dient nadrukkelijk bewaakt te worden.

Deel 3

Uitwerking per beleidsterrein

1. Leefbaarheid en veiligheid

1.1 De nota Integrale Veiligheid 2009-2010 dient uitgevoerd en in 2011 geëvalueerd te worden

1.2 Crisispreventie en –beheersing

1.2.1. Inwoners moeten absoluut vertrouwen kunnen hebben in een effectief beleid gericht op crisispreventie en –beheersing. De gemeente communiceert jaarlijks de stand van zaken.

1.2.2. In 2011 dient een audit uitgevoerd te worden op het crisisbeleid.

1.3 Politie

1.3.1 De Raad wordt vooraf betrokken bij het opstellen van het jaarwerkplan van het bureau Wassenaar van politie Haaglanden.

1.3.2. Kwalitatief goede politiezorg is belangrijker dan het 24 uur per dag beschikbaar hebben van een fysiek loket binnen onze gemeente.

1.4 Brandweer

1.4.1 Per 1 januari 2010 is onze lokale brandweerorganisatie opgenomen in de regionale brandweer. De effecten van deze regionalisering dienen nadrukkelijk gemeten te worden

1.4.2 In 2012 dient de regionalisering van de brandweer geëvalueerd te worden.

1.4.3 Door het inbesteden van taken dient een kostenreductie op de brandweer gerealiseerd te worden. De kosten per inwoner dienen vergelijkbaar met omliggende gemeenten te zijn. Op basis prijspeil 2009 (validatiedossier) om en nabij de 65 euro per inwoner.

1.5 Geneeskundige spoedeisende hulp

1.5.1 De bereikbaarheid van onze gemeente voor spoedeisende geneeskundige zorg dient verbeterd te worden. Het aantal spoedritten van ambulances die de maximum aanrijdtijd van

15 minuten overschrijden, moet aantoonbaar worden verkleind.

1.6 Publieke ruimte

1.6.1 Een schone publieke ruimte bevordert “schoon gedrag”. Mede daarom is een actieve aanpak van zwerfafval belangrijk.

1.6.2 Lik-op-stuk beleid ten aanzien van wie zich schuldig maakt aan het bekladden van o.a. onroerend goed en andere objecten. Schade wordt zo mogelijk verhaald op de aanrichters.

2. **Gezinnen, jongeren, ouderen en generatiebeleid**

2.1 Gezinnen

2.1.1 De gemeente biedt, in samenwerking met het Centrum voor Jeugd en Gezin, ouderschaps cursussen aan voor (aanstaande) ouders.

2.1.2 Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet laagdrempelig en toegankelijk zijn en blijven. Voorkomen moet worden dat het uitgroeit tot een bureaucratische organisatie.

2.1 Jongeren

Een algemene conclusie ten aanzien van Jeugdbeleid is dat er te weinig aanbod is voor jongeren om zich naast school te ontwikkelen. Wat als nodig gezien wordt voor een brede ontwikkeling van de jeugd is fysieke ruimte, een toegankelijk, vraaggericht voorzieningenaanbod en een actief stimuleringsbeleid. Vraaggericht professioneel jongerenwerk en een betrokken buurt is nodig. Er moeten voldoende speelvelden voor de jeugd zijn. Het plaatsen van een Cruiff Court of vergelijkbare voorziening met als vervolg spelbegeleiding op het court kan in grote mate bijdragen aan bovengenoemde (sub)doelen. Dit is al gebleken uit resultaten van een onderzoek naar de effecten van een Cruiff Court.

2.2 Ouderen

2.2.1 Het grote aandeel van ouderen in onze gemeente vindt zijn weerslag in het woonbeleid, het voorzieningenniveau, bij de toepassing van de WMO, vrijwilligerswerk en het vervoer.

- 2.2.3 Het beleid waarbij ouderenorganisaties worden betrokken bij uitvoeringsmaatregelen en het overleg met deze organisaties wordt gecontinueerd.
- 2.2.4 Kleinschalige voorzieningen dicht bij huis voor ouderen worden gestimuleerd.
- 2.2.5 Er wordt zorg gedragen voor een actuele senioren-gids
- 2.2.6 Met name ten behoeve van ouderen wordt gestreefd naar woon-zorg-zones
- 2.2.7 Ook ten behoeve van ouderen wordt vrijwilligerswerk zoals van tafeltje-dekje en boodschappenhulp gestimuleerd

3 Onderwijs

3.1 Relatie scholen - gemeente

- 3.1.1 De afspraken tussen de gemeente en de onderwijsorganisaties vormen nu een lappendeken en zijn sterk afhankelijk van personen. Om afspraken goed vast te leggen is in 2012 een nota lokaal onderwijsbeleid noodzakelijk.
- 3.1.2 De gemeentelijke organisatie dient als grotere werkgever binnen onze gemeente ten minste 10 stageplaatsen aan te bieden.
- 3.1.3 De gemeente stimuleert de samenwerking tussen scholen en instanties om het schoolverzuim terug te dringen.
- 3.1.4 De resultaten van de makelaar maatschappelijke stage (vanaf schooljaar 2011) dienen jaarlijks geëvalueerd te worden.
- 3.1.5 Zo mogelijk wordt via het onderwijs contact met cultuuruitingen gepropageerd

3.2 School en omgeving

- 3.2.1 Het CDA ziet scholen niet los van hun maatschappelijke omgeving. Omdat de bestuurlijke rol van de gemeente ten aanzien van het onderwijs is veranderd, moet zij vooral samenwerking tussen scholen en instanties stimuleren. Denk bijvoorbeeld aan achterstandbeleid, voortijdig schoolverlaten terugdringen van ongeoorloofd schoolverzuim, praktijkonderwijs, voor – en naschoolse opvang, peuterspeelzaalwerk, volwasseneneducatie.
- 3.2.2 In het bijzonder zal aandacht worden besteed aan de problematiek van alcohol- en drugsgebruik

- 3.2.3 Het CDA wil combinaties van functies (zoals kinderopvang, sport, open schoolpleinen, zorg) combineren. Uitgangspunt is wel dat de school de school blijft en dat kinderen goede ontwikkelingskansen wordt geboden. Samenwerking tussen scholen kan verder versterkt worden.
- 3.2.4 Belemmeringen op terrein Ruimtelijke ontwikkelingen worden weggenomen om brede school activiteiten te realiseren
- 3.2.5 Naast combinaties met sportverenigingen dient ook het zwembad of de zwembadlocatie hierbij betrokken te worden.

- 3.3 Schooladviesdienst
De kwaliteit van de schooladviesdienst dient gehandhaafd te blijven. Een beperkte schaalvergroting bv door samenwerking met Voorschoten kan overwogen worden om de continuïteit van hoogwaardige adviezen van de schooladviesdienst te garanderen. De schooladviesdienst werkt vraaggericht en gaat werken met prestatie-indicatoren

- 3.4. Vakonderwijs waaronder zwemonderwijs
- 3.4.1 Het vakonderwijs wordt voor een groot deel gefinancierd door de gemeente. Effectiviteit en kwaliteit van het vakonderwijs dient daarom beter bewaakt te worden.
- 3.4.2 De gemeente gaat met de scholen in gesprek over bevordering van het zwemonderwijs en de invloed van het zwemonderwijs op de kwaliteit en effectiviteit van het onderwijs in brede zin.

3. Participatie, zorg, welzijn, sociaal beleid en integratie

- 4.1 Participatie en WMO
- 4.1.1 De door de gemeente te leveren diensten in het kader van de WMO moeten kwalitatief en kwantitatief minstens gelijkwaardig zijn aan de momenteel geleverde diensten, zo niet beter. Bij het inhuren van diensten is goede aandacht voor kwaliteitscriteria noodzakelijk.
- 4.1.2 De totstandkoming van woonzorg- service zones in de openbare ruimte moet worden gestimuleerd. Diensten op het gebied van welzijn, zorg en recreatie moeten zoveel mogelijk direct bij elkaar in de buurt worden gerealiseerd, bij voorkeur

direct in de buurt van woonvoorzieningen voor ouderen en andere zorgbehoevende doelgroepen.

4.1.3 Kerkelijke en levensbeschouwelijke organisaties spelen een rol bij het opvangen van vluchtelingen, van daklozen en bij de bestrijding van armoede.

4.2 Gehandicapten

4.2.1. In samenwerking met de belangenorganisaties voor gehandicapten worden knelpunten in de openbare ruimten voor mensen met een handicap aangepakt.

4.2.2 Ook andere aspecten van het gemeentebeleid die relevant zijn zoals de uitvoering van de WMO worden in het overleg met de gehandicaptenraad gebracht.

4.3 Bestrijding sociaal isolement en armoede

4.3.1 Mogelijke kanalen en contacten dienen te worden benut om sociaal isolement van zwakkeren en ouderen in de samenleving te bestrijden. In dit verband is regulier contact met organisaties als kerken, diaconie e.d. gewenst.

4.3.2 Met name voor gezinnen met kinderen wordt de rol van Voedselbank en schuldhulpverlening ondersteund.

5 **Vrijwilligers, sport en integratie**

5.1 Vrijwilligers

5.1.1 De gemeente biedt administratieve en bestuurlijke ondersteuning aan (organisaties van) vrijwilligers en mantelzorgers en eventueel vergoeding van kinderopvang.

5.1.2 Er wordt beleid ontwikkeld om gevolgen van vergrijzing in relatie tot vrijwilligerswerk en mantelzorg op te vangen.

5.1.3 Jongeren worden via de maatschappelijke stage in contact gebracht met vrijwilligerswerk. Hierbij wil het CDA actieve participatie stimuleren in het bijzonder binnen sport- en verenigingsleven.

5.1.4 Jaarlijks wordt een “Dag voor de vrijwilligers ‘ georganiseerd

5.2 Sport

- 5.2.1 Het CDA hecht aan een bloeiend (sport) verenigingsleven. De gemeente biedt sportverenigingen financiële en organisatorische ondersteuning waar mogelijk.
- 5.2.2 De wijze van subsidiering dient aan te sluiten bij de behoefte van sportverenigingen.
- 5.2.3 Speerpunt in het sportbeleid is het werven van vrijwilligers en het coachen van vrijwilligers.
- 5.2.4. De gemeente biedt ondersteuning door het aanstellen van een vrijwilligerscoach specifiek gericht op sport
- 5.2.5. Onderhoud en tijdige vernieuwing van sportaccommodaties vragen blijvende aandacht
- 5.2.6 De skatebaanvoorziening aan de Hofcampweg dient uitgebreid te worden.
- 5.2.7. Er dient in of nabij de sporthal een voorziening getroffen te worden voor de boksschool.
- 5.2.7 De kwaliteit van binnensportaccommodaties dient verbeterd te worden. Deze dient aan te sluiten bij de behoeften van gebruikers.
- 5.2.8 Een nota binnensport is noodzakelijk om de samenwerking tussen binnensportverenigingen te optimaliseren.

6. **Erfgoed, kunst, cultuur en media**

- 6.1 Het brandweermuseum/ de collectie Van der Mark dient in en voor Wassenaar behouden te blijven.
- 6.2 Komen tot een meerjarige subsidierelatie met de grotere instellingen op het terrein van cultuur en kunst.
- 6.3 Nabij het Plein (Dorpskerk, Baljuwhuis) als een levendige cultuurhistorische kern versterken door bijvoorbeeld ondersteunen van galerieën.
- 6.4 De subsidie aan Radio Midvliet ten behoeve van de radio en TV activiteiten kan stoppen.
- 6.5 De vestiging van het lokaal historisch centrum in de nieuwe Bibliotheek of in molen de Windlust dient onderzocht te worden.
- 6.6 De theaterfunctie van de Warenar wordt versterkt met behoud van het kleinschalige karakter. Het CDA wil erin investeren om het tot een Wassenaar waardig cultureel centrum te maken.

7. Ruimtelijk ordening en wonen

7.1 Ruimtelijke ordening

- 7.1.2 Het CDA wil bij de ruimtelijke ordening een kwaliteitsslag teweeg brengen, waarbij het maatschappelijk belang moet kunnen leiden tot flexibiliteit bij bestaande regels m.b.t. ruimtelijke ordening
- 7.1.3. Het is noodzakelijk in de groene buffer een verbinding tot stand te brengen tussen de Ommedijkse polder en de Papewegse polder. Een z.g. ecodeuct is daarvoor gewenst. De groene buffer aan de noordzijde van Wassenaar moet behouden blijven en worden versterkt.
- 7.1.4 Het CDA is voorstander van de aanleg van een Rijnlandroute, maar blijft zich met kracht verzetten tegen elke variant die een route ten zuiden van het Valkenburgse Meer zou inhouden. Ook mag de Rijnlandroute niet betekenen dat er een verkeersknooppunt komt ter hoogte van Maaldrift. De aanleg van de Rijnlandroute moet leiden tot een verkeersafname op de N44 en de Rijksstraatweg.
- 7.1.5. Ook aan de zuidkant van Wassenaar wordt kwaliteit en kwantiteit van de groene ruimte verdedigd en waar mogelijk verbeterd. Gezien de belasting van de komst van de Amerikaans Ambassade bij dit gebied kan opleveren, is het redelijk om hiervoor compensatie te vragen. Bij een eventuele negatieve ontwikkeling bij Renbaan Duindigt mag op de vrijkomende ruimte nooit meer dan de huidige bebouwing gebouwd worden en moet vooral gestreefd worden naar een 'groene' bestemming.
- 7.1.6. Bestemmingsplannen dienen regelmatig te worden herzien, in het bijzonder in het licht van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening.
- 7.1.7. De mogelijkheden moeten worden bestudeerd om de bedrijven bij de Van Hallstraat te verplaatsen en de vrijkomende ruimte een woonbestemming te geven. Ook de mogelijkheden voor uitplaatsen van de gemeentewerf en het bebouwen van deze ruimte moeten worden bestudeerd.
- 7.1.8. Het monumentenbeleid moet gericht zijn op het behoud van karakteristieke panden op een wijze die eigenaren zoveel mogelijk ruimte laat voor doelmatig gebruik

- 7.1.9. Met de reeds bekende en mogelijk nog aanwezige archeologische schatten wordt zorgvuldig omgegaan; ook jeugd en onderwijs worden hierbij betrokken.
- 7.1.10. Welstand moet een lust zijn en geen last; bureaucratische procedures rond Welstand worden bestreden.
- 7.1.11. De eerste prioriteit blijft een verbinding tussen A44 en A4; teneinde de verkeersdruk bij Den Deyl en op de N44 te ontlasten. Daarna komt ontwikkeling van het gebied bij Den Deijl aan de orde, waarbij tunnelbakken als een realistische verbetering kan worden gezien.

7.2 Wonen

- 7.2.1 Concreet zal het CDA Wassenaar zich op de volgende punten richten en met lokaal maatwerk zoveel mogelijk woonwensen realiseren. Het lokale maatwerk vereist aanpassing van de regels van Haaglanden. Dit moet leiden tot een betere sturing aan het toewijzingsbeleid voor woningen.
- 7.2.2 Doorstroming moet zoveel mogelijk bevorderd worden. Vooral door mensen uit sociale huur- en starterswoningen te stimuleren te verhuizen naar middeldure huur- en koopwoningen.
- 7.2.3 Meer variatie in soorten woningen in diverse wijken en meer 'woon-zorg' centra realiseren. Zo kan een evenwichtiger leeftijdsopbouw in de wijken ontstaan.
- 7.2.4 Het CDA is voorstander van een groter aanbod van levensloopbestendige woningen, die toegespitst zijn op de behoeften en wensen van jongeren, ouderen en zorgbehoevenden. Voor jongeren die starten op de woningmarkt kunnen kleine woningen, bijvoorbeeld portiekflats-nieuwe-stijl, worden gebouwd.
- 7.2.5 Het CDA wil projecten initiëren en stimuleren die 'wonen boven winkels en bedrijven' in het centrum mogelijk maken, zodat de bestaande capaciteit veel beter wordt benut. Dit kan voor jongeren een goede optie zijn, maar ook ouderen kunnen van deze woningen profiteren, doordat ze dichtbij voorzieningen komen te wonen.
- 7.2.6 Het gemeentebestuur onderhoudt intensief contact en werkt nauw samen met de woningcorporaties. Doel hiervan is het bouwen van nieuwe woningen, het betaalbaar houden van bestaande woningen, de inzet van kapitaal van corporaties

voor wonen in Wassenaar en meer zorg voor de buurt door de corporaties.

- 7.2.7 De herstructurering van de wijk Oostdorp krijgt prioriteit boven andere vernieuwingsprojecten. Via stimuleringsbudgetten worden particulieren aangespoord te investeren in de verbetering van de oude woningen. Doel is Oostdorp aantrekkelijk te maken voor Wassenaarders en te ontwikkelen tot een woonzorgzone. De woningcorporaties zijn daarin zeer waardevolle en gerespecteerde partners. Afspraken zullen met hen transparant en doelgericht gemaakt worden.
- 7.2.8 Het CDA wil dat bestaande groenvoorzieningen en veelgebruikte speelmogelijkheden blijven bestaan en dat in buurten waar deze voorzieningen ontbreken in overleg met de bewoners ruimte wordt gemaakt voor groen- en speelmogelijkheden.
- 7.2.9 In bestemmingsplannen moet aandacht worden besteed aan een redelijke parkeeroplossing, vooral door ondergronds parkeren. Bij nieuwbouw en renovatie projecten moet waar mogelijk ondergrondse parkeergelegenheid gerealiseerd worden.
- 7.2.10 De woonvisie zoals in 2009 vastgesteld dient voortvarend uitgevoerd te worden.
- 7.2.11 Bij woonruimteverdeling is het wenselijk lokaal maatwerk te kunnen toepassen, zodat Wassenaarders daarbij voorrang krijgen. Het verdelingsmodel van Haaglanden dient daarvoor aangepast te worden.
- 7.2.12 Bij toewijzing van woningen ziet de gemeente toe op transparante en rechtvaardige procedures, zowel bij koopwoningen als bij huurwoningen in de sociale sector. Die transparantie wordt ook duidelijk naar gegadigden gecommuniceerd.

8. Het landelijke gebied

- 8.1.1 Het CDA wil zuinig zijn op het veenweidegebied; daartoe is open oog nodig voor de veehouderij in dit gebied. Agrariërs beheren deze waardevolle rijks-bufferzone. Bestemmingsplannen dienen dit te ondersteunen. Dit vergt enerzijds openheid van het landschap; anderzijds moet er ruimte zijn voor schaalvergroting of voor verbreding van de

economische activiteiten zoals bijvoorbeeld in de richting van zorgboerderij.

8.1.2 Ook de landgoederen op Wassenaars grondgebied kunnen op steun van het CDA rekenen, aangezien zij een kenmerkend deel van het Wassenaarse erfgoed vormen

8.1.3 Ter bescherming van de groene bestemming zou het overweging verdienen vrijkomend terrein bij Valkenburg onder te brengen bij een natuur beherende organisatie.

8.1.4 Het CDA wil opnieuw de aangegane verplichtingen in het Pact van Duivenvoorde benadrukken voor de landschappelijke en recreatieve ontwikkeling met name voor het regiopark Duin, Horst en Weide.

9. Economische ontwikkeling, arbeidsmarkt en werkgelegenheid.

9.1 Economische ontwikkeling

9.1.1 We werken samen aan aantrekkelijke winkelgebieden met een divers winkelbestand.

9.1.2 Kleinschalige bedrijvigheid aan huis wordt mogelijk gemaakt.

9.1.3 Waar mogelijk dient samenwerking met het Wassenaarse bedrijfsleven gezocht te worden om mensen aan het werk te helpen.

9.1.4 De gemeente moet een intensiveringsbeleid voeren om de werkgelegenheid te verbeteren mede in kader van de Wet Werk en Bijstand.

9.2 Toerisme

9.2.1 Wassenaar heeft binnen de regio een verantwoordelijkheid als het gaat om recreatie en toerisme. Rekening houdend met het karakter van Wassenaar moet het accent daarbij liggen op het stimuleren van wandel- fiets- en vaarroutes alsmede ruiterspaden

9.2.2 Regionale ontwikkelingen met betrekking tot toerisme worden gevolgd maar mogen geen onevenwichtige belasting van de Wassenaarse infrastructuur tot gevolg hebben.

9.2.3 Het Wassenaarse strand dient tot de 20 mooiste stranden van Nederland te behoren. De rotonde aan het eindpunt van de weg naar het strand wordt in samenwerking met de horeca aldaar opgeknapt. Op stranddagen is een betere regeling van

verkeer noodzakelijk, met name wanneer parkeer-gelegenheid vol is. Een bemande politiepost is op drukke dagen onontbeerlijk.

9.2.4 Vakantiepark Duinrell levert een belangrijke economische activiteit, maar in overleg met de omgeving moet overlast van verkeer worden tegengegaan.

9.2.3 Een bemande fietsenstalling aan het strand is noodzakelijk van tenminste 1 mei tot 1 oktober

9.3 Werkgelegenheid

9.3.1 De gemeente geeft medewerking aan en stimuleert het creëren van stageplaatsen voor jongeren.

9.3.2 De mogelijkheden tot vergroting van de transparantie van de markt van zogenaamde “ZFP-ers” worden gezien.

9.3.3 Hoewel Wassenaar geen industriegemeente is of wil worden, zijn er wel 1100 bedrijven/bedrijfjes. De belangen daarvan bij verkeersproblematiek, bij vergunningverlening e.d. dienen op adequate wijze meegewogen te worden.

10 **Milieu, water, verkeer en vervoer**

10.1.1 Milieu

10.1.2 De gemeente stimuleert energiebesparing en milieuvriendelijke energieopwekking; zij voert een zuinig energiebeleid in panden van de gemeente.

10.1.3 De gemeente voert een duurzaam inkoopbeleid

10.1.4 Meer en grotere afvalbakken voor recycling in de gemeente die vaker worden geleegd.

10.1.5 Wanneer voor goed onderhoud een nieuwe asfaltlaag nodig is gebruik maken van ZSA (zeer stil asfalt) dat de geluidsoverlast meestal tot de helft reduceert. Op plaatsen waar dit zinvol is

10.1.6 Gemeentelijke voertuigen gaan ‘schoon rijden’ zo mogelijk op aardgas.

10.1.7 Vanuit de gemeente zullen t.b.v. doelgroepen programma’s worden geïnitieerd die gericht zijn op duurzaamheid

10.1.8 Gestreefd wordt naar opheffing van het verzamelpunt voor afval aan de Hogeboomseweg; e.e.a. zo mogelijk in samenwerking met Voorschoten.

- 10.2.1 Afvalscheiding
- 10.2.1 Door de milieutoezichthoudende taak te versterken gaan we afvalstromen van burgers en bedrijven effectief beïnvloeden
- 10.2.2 Binnen Avalex zal gestuurd worden op gescheiden inzameling van afval en de duurzame verwerking van dat afval.
- 10.2.3 Spoedige introductie van oranje bakken voor plastic afval in de gemeente.
- 10.3 Water
- 10.3.1 Een duurzame ontwikkeling van ons land vraagt om meer ruimte voor water. Slechts een gezamenlijke inspanning van gemeenten, provincies en het rijk kan de toekomst veiliger maken. Het besef dat water soms ruimte nodig heeft vraagt om een nieuwe aanpak. De gemeente Wassenaar zal waar mogelijk op nieuwe ontwikkelingen inspelen. Daarbij is de rol van het waterschap, waarvan de rol en positie aan het veranderen is, belangrijk.
- 10.3.2 Bij iedere toepassing van techniek zorgdragen voor beheersing van de grondwaterstand.
- 10.4 Verkeer en vervoer
- Allereerst het klemmende vraagstuk van de N44 en het sluipverkeer. De prioriteiten van het CDA zijn
- 10.4.1 Nog steeds geen spa de grond in bij Valkenburg als niet de verbinding A4 en A44 is aangelegd. Dit echter alleen en voorzover de zog. Rijnlandroute niet ten koste van de groene buffer gaat. Dus absoluut geen weg ten zuiden van het Valkenburgse Meer! Deze topprioriteit is gericht op vermindering van de verkeersdruk op de N44.
- 10.4.2 Vervolgens moet de doorstroming op de N44)Rijksstraatweg verbeterd worden teneinde de leefbaarheid te vergroten Daarvoor ziet het CDA op dit moment als mogelijkheid ondertunneling van de A44. Een mogelijke uitwerking zou kunnen zijn tunnelbakken bij de knelpunten Den Deyl en Kerkehout en aanpassingen bij Bijhorst.
- 10.4.3 Toegangsdosering aan de noordrand (Katwijkseweg) van het sluipverkeer, met name aan de Katwijkseweg N441 in het bijzonder op spitstijden.

- 10.4.4 Een quick scan – analyse m.b.t. doorstroming van de N44 waaruit naar verwachting van het CDA zal blijken, dat de winst in bereikbaarheid van Den Haag de investeringen zeker zullen rechtvaardigen.
- 10.4.5 Een actieve en eensgezinde lobby van Wassenaar richting Provincie en Rijksoverheid, waarbij met name de verstikking van Den Haag vanaf de noordzijde het kernpunt moet zijn, waardoor de ambities van de regeringszetel en als zetel van internationale gerechtshoven in het geding komen.
- 10.4.6 Er moet een goede ontsluiting komen van Kerkehout aam de Zijdeweg.
- 10.4.7 Voetgangers
- 10.4.7.1 Voetpaden moeten egaal zijn zonder overhangend groen, obstakelvrij en rollator en kinderwagen vriendelijk.
- 10.4.7.2 Bij gedeeltelijk stoeparkeren van auto's moet er dus minimaal ruimte voor kinderwagens en rolstoelen zijn. Om de veiligheid van voetgangers te vergroten moet het verbod van fietsers in voetgangersgebieden scherp worden gehandhaafd.
- 10.4.8 Fietsers
- 10.4.8.1 Er moeten meer overdekte en niet-overdekte fietsenstallingen komen, te beginnen aan het Wassenaarse Slag, in het centrum, nabij bushaltes en andere publiektrekkende locaties
- 10.4.8.2 Er is beter onderhoud van fietspaden nodig.
- 10.4.9 Openbaar vervoer
- 10.4.9.1 Het openbaar vervoer moet slimmer georganiseerd worden. Nu rijden onnodig grote bussen met weinig inzittenden door de gemeente. Dit geldt enerzijds voor het openbaar vervoer en anderzijds voor particulier vervoer o.a. voor de Amerikaanse school en de Engelse school
- 10.4.9.2 Het vervoer naar station Voorschoten moet verbeterd worden.
- 10.4.9.3 Een systeem van belbussen op daltijden en in het weekend dient onderzocht te worden.

- 10.4.9.4 Het openbaar vervoer richting Duinrell dient verbeterd te worden zodat in het weekend, door gebruik te maken van transferia, het bestemmings-verkeer voor Duinrell met 20% terug wordt gebracht.
- 10.4.10 Automobilisten
- 10.4.10.1 Het bestaande verkeersplan uit 2006 dient in 2011 geëvalueerd en geactualiseerd te worden. In dit verkeersplan worden aanbevelingen opgenomen om alternatieven voor het gebruik van de auto, zoals de fiets en het openbaar vervoer te stimuleren.
- 10.4.10.2 Het CDA is tegen betaald parkeren.
- 10.4.10.3 Om de bezetting van de parkeergarages te verbeteren, moet de bereikbaarheid van de parkeergarages en de verwijzing verbeterd te worden en dient het parkeren op straat in het centrum minder aantrekkelijk te zijn. Parkeren in Wassenaar blijft gratis. Lang parkeerders worden uit het centrum geweerd, Medewerkers van bedrijven in het centrum zullen zich parkeergelegenheid buiten het centrum moeten getroosten.

11. Bestuur en bedrijfsvoering

- 11.1.1 Bestuurlijke organisatie
- 11.1.2 Alle ambtenaren leggen bij indiensttreding een ambtseed/-belofte af om hun bijzondere positie als dienaren van het gekozen bestuur te ondersteunen.
- 11.1.3 Regels over bestuurlijke - en ambtelijke integriteit worden vastgelegd.
- 11.1.4 De norm van de gemeentelijke organisatie voor de eigen bedrijfsvoering moet zijn: sober en doelmatig.
- 11.1.5 Er dient een klantencontactcentrum beschikbaar te zijn waarbij de gemeente als Overheidsloket dient voor alle overheidsvragen van haar burgers.
- 11.1.6 De gemeente zorgt voor adequate mogelijkheden voor contact met de gemeente langs digitale weg.

- 11.1.7 Gemeentefinanciën
- 11.1.8 De OZB en andere belastingen mogen alleen met meer dan het inflatiepercentage stijgen, als alle alternatieven onvoldoende soelaas bieden. De hoogte van de leges voor vergunningen mag maximaal de kostprijs zijn.
- 11.1.9 Er dient compensatie te worden verlangd van de Rijksoverheid voor de 50 tot 100 panden waarvoor geen OZB wordt betaald vanwege de diplomatieke status van deze panden.
- 11.1.10 De gemeentebegroting moet taakstellend zijn en dient voorzien te worden van prestatie-indicatoren zodat gestuurd kan worden op effecten.
- 11.1.11 De samenwerkingsverbanden waar de gemeente aan deelneemt, zoals het Stadsgebied Haaglanden, de Veiligheidsregio en de GG&GD, dienen permanent alert te zijn op de kosten van de overhead, om zoveel mogelijk geld vrij te maken voor de gemeenten en voor de burgers.
- 11.1.12 De gemeente zal erop moeten toezien dat de door de gemeente gesubsidieerde instellingen het geld goed besteden. De instellingen worden hierop gecontroleerd.
- 11.1.13 Gezien het Wassenaarse ambitieniveau en de beperkt beschikbare middelen, zal de gemeente een actieve lobby voeren voor het binnenhalen van subsidies.
- 11.1.14 De totale financieringsstructuur van de gemeente Wassenaar dient ge-update te worden
- 11.1.15 Daar waar nodig moeten structurele bezuinigingen worden doorgevoerd; de zwakkeren in onze samenleving dienen altijd ontzien te worden
- 11.1.16 Forse investeringen moeten gedaan worden om de ICT van de gemeente zodanig in te richten, dat een efficiëncyslag gemaakt kan worden. De dienstverlening t.b.v. de burger van Wassenaar dient sterk te verbeteren.
- 11.1.17 De kosten van het gemeentelijk apparaat veel beter dienen te worden afgestemd waardoor o.a. de inhuur van tijdelijke (dure) personeelsleden kan worden voorkomen.
- 11.1.18 Verdere samenwerkingsverbanden in de regio dienen te worden geëntameerd mits die leiden tot kostenreductie; o.a. met de gemeente Voorschoten;
- 11.1.19 De gemeente Wassenaar dient meer als een regiegemeente te opereren.

Deel 4

Nabeschuwing: is zo'n programma wat waard?

Op deze vraag willen wij drie antwoorden geven:

4.1 Terugkijkend er is heel veel van ons programma 2006-2010 gerealiseerd!

De afgelopen periode leek de politiek in Wassenaar maar met één ding bezig: Valkenburg. Een coalitie spatte er op uiteen; een andere kwam er door tot stand. De plaatselijke kranten stonden er vol mee: verslagen, ingezonden stukken, columns, handtekeningenacties en noem maar op. Affiches schreeuwden op markante plaatsen om aandacht voor dit onderwerp. Ook als CDA hebben we er keihard voor gevochten om het aantal woningen te beperken en onze groene buffer zo groot mogelijk te houden.

Maar het ging in de afgelopen periode in onze gemeente niet alleen om Valkenburg. Absoluut niet. Er kwam veel meer aan de orde en er kwam ook veel tot stand dat goed was voor Wassenaar. Daarvoor willen wij nu aandacht. Het CDA is er fier op vier jaar lang als partner in het Gemeentebestuur daar ononderbroken aan te hebben meegewerkt. Waar hebben we het over:

- er kwam een socialer inkleuring van Wassenaar. De WMO, Wet Maatschappelijke Ondersteuning, gericht op onder andere de verzekering van goede huishoudelijke zorg voor mensen die ondersteuning nodig hebben, werd met succes ingevoerd.
- Aan de Wassenaarse haven kwam een nieuwe gemeenschappelijke woonvoorziening in de plaats van het verouderde gezinsvervangende tehuis.
- Een begin werd gemaakt met de bouw van een woonaccommodatie voor mensen met een verstandelijke beperking aan de Van Rodenburglaan.
- De doelstelling van 30% sociale woningbouw van de totale nieuwbouw werd gehaald en het groene licht werd gegeven voor de bouw van een nieuw gezondheidscentrum aan de Johan de Wittstraat.

- er kwam een cultuurverandering in de omgang met bewoners. Het gemeentebestuur kwam naar de burgers toe en overlegde met buurtverenigingen en maatschappelijke organisaties over de invulling van het verkeersplan, over de toekomstige Woonvisie van Wassenaar, over drainagesystemen en over vele andere onderwerpen.
- de uitvoering van het verkeersplan kwam in een versnelling. Veel overleg met buurtverenigingen over inrichting van 30 km gebieden leidde tot aanpassing en verbeteringen. Aanleg van rotondes, reconstructie van fietspaden, gebruik van stiller asfalt, het kan allemaal nog beter maar het was een prestatie dit voor elkaar te krijgen.
- Van de provincie werd medewerking verkregen voor het plaatsen van een doseersysteem op de Katwijkseweg. Dat gaat de instroom van sluipverkeer drastisch beperken; het wordt stiller en rustiger. Het is een toezegging die de provincie in het verleden absoluut niet wilde geven.
- er kwam weer stabiliteit in de gemeentefinanciën. Het peil van de voorzieningen bleef op peil. Wassenaar is klaar voor de financiële toekomst.
- succes met maatschappelijke investeringen viel op. Ze werden afgemaakt (openbare bibliotheek) of eindelijk na jaren in gang gezet en gerealiseerd (zwembad). Achterstallig onderhoud in buurtgebouwen werd weggewerkt (O&O gebouw, Groot Deyleroord).
- de plaag van wateroverlast in delen van het dorp werd bestreden met de aanleg van drainagesystemen en het uitvoeren van baggerwerkzaamheden. Ook dit in nauw overleg met de buurtverenigingen.

- de sportverenigingen kregen een nieuwe impuls door het beschikbaar stellen van 1,5 mln. over een periode van tien jaar voor vernieuwing van accommodaties (kleedgelegenheden), kunstgrasvelden, en trainingsprogramma's voor de jeugd.

Allemaal prestaties die er mogen wezen. Prestaties waartoe het CDA heeft aangezet of waar het van harte aan heeft meegewerkt.

Waar het CDA niet aan mee deed is aan het wekken van valse verwachtingen. Dat was schering en inslag in de discussies rond de invulling van het vroegere vliegveld Valkenburggebied. Gewekte valse verwachtingen die in de loop der tijd overigens verschoven van stoere uitspraken over geen woningbouw en alleen natuurgebied, naar toch maar wel woningbouw maar met behoud van een groene buffer.

Het CDA heeft gevochten voor vermindering van het aantal woningen en een zo groot mogelijke buffer, maar is daarbij altijd eerlijk geweest over de kansen en haalbaarheid. Iets wat bepaald niet van alle partijen gezegd kan worden.

Waar het CDA ook niet aan mee deed en doet dat is aan een koers die leidt tot een bestuurlijk isolement van Wassenaar op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Dat heeft geen resultaat in het Nederlandse poldermodel; het werkt juist averechts. Met isolement bewijst het gemeentebestuur de Wassenaarse burgers een hele slechte dienst.

4.2 Naar de toekomst kijkend:

Wat bewoners wel kunnen verwachten is dat het CDA, in de taaie bestuurlijke strijd die nog rest over de toekomst van Valkenburg en met name over de noodzakelijke autowegverbindingen, de belangen van Wassenaar op een open, eerlijke en standvastige manier blijft behartigen en daar publiekelijk verantwoording over aflegt. Er zijn al instrumenten gecreëerd om de verifieerbaarheid van het beleid te vergroten, met name door het instellen van een Rekenkamer, samen met Voorschoten en Oegstgeest. Die zal met name vanuit financieel perspectief het effect van de genomen besluiten verifiëren. Tegelijkertijd wil het CDA dat doelstellingen zoveel mogelijk worden gekoppeld aan verifieerbare parameters.

4.3 Tenslotte de D van het CDA: democratie wil zeggen, dat je aan je kiezers laat zien wat je met hun mandaat gedaan hebt. Dat je aanspreekbaar bent op het behalen van resultaten. In dat verband lijkt het erop, dat de Politieke Markt zoals die nu in Wassenaar functioneert, de belangstelling van de burger voor de gemeentepolitiek heeft vergroot. Bij de vraag of er nog aan de werkwijze geschaafd moet worden zal voor het CDA de betrokkenheid van de burger en de transparantie van de besluitvorming leidend zijn. Daarbij moet de overheid degelijk, en betrouwbaar handelen, en ook uitstralen dat de burger vertrouwen mag hebben in de integriteit van zijn vertegenwoordigers.

CDA afdeling Wassenaar
14 oktober 2009